

Prenumerera på CANADA, enda svenska veckotidning i Kanada. Prenumerationspris 2.00 per år i förskott. Till Sverige \$1.50. Accidenstryckeri för utförande af allt slags tryckeriarbete. Enzelsvenska och norska ordböcker jämte skandinavisk litteratur. P. O. Box 254, 259 Fountain st. WASHINGTON, D. C.

CANADA

THE SCANDINAVIAN HOME AND FARM JOURNAL

Advertise in CANADA, the only Scandinavian weekly in the Dominion. Reaches the Scandinavian settlements all over the country. Good Advertising medium. Rates made known on application. A well equipped job-office for work in different languages.

ARG. XII

Winnipeg, Manitoba, Onsdagen den 27 Juli

No. 31

OM ISLÄNDSKA FÖRHÅLLANDEN.

Norska "Örebladet" meddelar följande mycket lärorika intervju med utgivaren af tidningen "Frakorn" i Reykjavik, redaktör Östlund, som nybgen varit i Kristiania.

— Med hänsyn till de politiska och offentliga förhållandena, sade Östlund, väntar man sig mycket af den nye ministern för Island Hannes Halstein. Som "saxsk-männ" i Isafjord och en intrasserad deltagare i det offentliga livet var han på förhand väl känd och omtyckt med stor tillit. Som framstående skald och talare står han högt i gunst hos de poesiebärande islandarne. Hans ställning torde dock bli allt annat än lätt, ty islandarne äro trots sin bildning och allt sitt drömmen ett spaltigt folk, som har mycket svårt att underordna sig något sågts utscipia. Detta beror nog på, att vi icke ha någon militärvärd eller obligatorisk skolgång, hvarior de vuxna äro litet som barnen äro vana att lyda.

— Men när icke skolgången är obligatorisk, hur ställer det sig då med folkskolan?

— Utmärkt. Hvarenda mannska på Island kan läsa och skriva, och ofta förstår en bonde, som aldrig gått i skola, både två och tre språk. Folkskolan i Reykjavik besöks af omkring 400 barn. Undervisningen i latin skolan är kostnadsfri, och när lärjungarna komma gymnasiet för att studera vidare i Danmark, är det statens plikt att lemna dem ett understöd af 40 kr. i månaden, vare sig det är fråga om rikmans- eller fattigmansbarn.

— Då är det många, som slå sig på studier?

— Ja, riktigt många. Till Köpenhamn bege sig huvudsakligen blivande lakare och jurister. Teologerna hålla sig hemma, ty vi ha presteministri i Reykjavik. Där emot sakna vi lärarseminarium.

— Är det inte ibland ensamt och svart för de oönskade kommunika-tionernas skull?

— Åh nej, Reykjavik är ju inte så litet. På de sista fem åren har invånarantalet vuxit från 4,500 till 9,000. Vi ha den danska posten en gång i månaden utom på vintern, då vi omkring tre månader äro utan förbindelse med den öfriga världen. Telegraf är det som vi mest sakna, men nu få vi snart trådlös sådan, och af den vänta vi mycket. Särskildt fisket kommer nog att få godt af den, ty nu är det ofta så, att vi få underrättelser från fiskeriplatserna, när stämman redan gått sin väg.

— Men hvad ha ni för en hela den långa vintern?

— Först och främst läsa vi. Is-ländarna äro synnerligen intelli-genta och vetriga, löga praktiska, men mycket intresserade för andliga sysselsättningar. Hvaran- nars islandare skriver vers, till och med bra vers oftast. Vi ha därför en rik isländsk litteratur. I Reykjavik finns det inte mindre än fem förläggare och en mängd bok-handlare.

— Hvilka utländska förläggare läsa mest?

— Norska, Björnson och Ibsen först och främst, vidare Garborg m. fl. "Den bortkomne Fadern" af den senare kommer nu snart ut i tredje upplagan öfversatt af mig.

— Nå är pressförhållandena?

— Tidningarna komma ut en a två gånger i veckan och det finnes omkring 25 inländska tidningar och tidskrifter på landets 76,000 invånare. Både nationell och utländsk politik följer man med största intresse. Vårt ledande blad heter "Thjodolinn" och utkommer i årskräftor löst format en gång i veckan.

— Och tidens rörelser då? Har någon af dem nått upp till er?

— Nykterhetsrörelsen är den som gripit starkast omkring sig. Man har fått genomdrivet ett to-

tal förbud mot tillverkning af sprit-sösa, och vi vänta att snart få ett dylikt mot införsel och försäljning. Kvinnorörelsen har också åtakliga resultat att uppvisa; vä-ra kvinnor ha som bekant kommunal rösträtt och deltaga flitigt i det offentliga lifvet.

— Behålla kvinnorna sin nation-aldräkt?

— Ja, så länge de inte ha varit utom Island, men när de komma hem från Danmark, se de ut som vanliga europeiska modedockor. På det hela taget håller man föga på traditionen. De gamla danserna t. ex. dö ut och moderna göra sitt intåg äfven på detta område.

— Äro islandarna konstnärligt begäfvade utom hvad pösi beträffar?

De tycka mycket om musik och äro utmärkte sångare. Vi ha tre duktiga nationella kompositörer, och ett par islandiska målare och bildhuggare ha ju också väckt uppmärksamhet i Danmark på sista tiden.

— Finns det många normän i Reykjavik?

— Nej, endast fyra eller fem, men många danskar, särskildt handverkare och mest timmermän och snickare. Skomakare är det öndt om; skam till sågandes importerat vi nästan alla skodon.

— Nå, det ekonomiska tillståndet?

— Förmögenheten är något oförjämligt fördelad. Island eger ingen millionär, men ingen lider heller nöd. Vår fattigvård är utmärkt, nästan för utvecklad; det få vi skattdragare nog kunnas vid. Vi ha ju endast kommunalskatter, men de kunna ofta vara svåra nog att dras med. För resten är det ett "aber" med vår fattigvårdsstiftning. Den som åtnjuter fattig- understöd får icke gifta sig, och då en isländing icke mer än andra människor har lust att vara alla-nas, är det många män och kvinnor som helt enkelt flytta tillsammans. Okäta barn förekomma därför i relativt stort antal. Emellertid vara dessa "fria äktenskap" oftast hela lifvet. Med sedligheten i öfrigt är det rätt bra beställt, utom på de orter där utländska fiskare hålla till.

— Nå, hälsotillståndet?

— Det är i allmänhet godt; epidemier finna ingen god jordman. Af spektiska ha vi omkring 160 stycken, men sedan vi 1898 fingo det stora spektisjukhuset, aftar sjukdomen stadigt. Hospitalet skänktes af Odd Fellow-orden i Danmark och kostar 130,000 kr. De sjuka interneras där till sin död och man hoppas att snart få hela den fruktansvärda sjukdomen utrotad. Unga 80 patienter rymmas i hospitalet.

— Industrien är väl åtskilligt efterbliven?

— Ja, vi ha inga tullar, så importen florerar starkt. I Reykjavik finns en stor klädesfabrik och flera mindre på andra ställen i landet, så att med yllevaror reda vi oss själva. Men så godt som allt annat få vi från Danmark.

— Hur är det för öfrigt med handelsförhållandena?

— Det har varit stiltje en lång tid, men det blir väl bättre nu sedan vi fått den nya islandiska banken, hvarigenom lån mot säkerhet kunna erhållas. Sådana utlånades nämligen icke af den gamla "Landsbanken". Den hade emissionsrätt till en half million sedlar, men de kunde icke inlösas med gulden de kunde icke inlösas med guld och voro därför icke gångbara i utlandet. Den nya bankens styrelse väljes af altinget.

— Hvad är ert totalomdöme om Island?

— Det är ett land, stadt i betydande utveckling och med stora framtidsmöjligheter. Det är en glädje att observera och deltaga i denna utveckling.

— Geo. Gee hängdes i Woodstock, N.B., den 22de ds. Han mördade en kusin i ett anfäll af svartiska den 13de Mars. Rättsvisan solver ej i detta land.

— John Pippin tog sig för att bita ett stycke ur Donaldsons näsa i Fort William. Domaren tyckte detta vara alltför näsivt samt förtjänande minst två års fängelse.

Canada.

— Griswold, Man., har fört sig med en kvart. De flesta små-städer börja nu inse att detta är till deras fördel.

— Soistyn. Den starka het-tau i och omkring Toronto har orsakat en mängd solstyg bland kreaturen ute på bete.

— Akta er flickor! En afskedad trolöfvad i St. Scholastique, Que., har stämt sin f. d. fastmo för att återbekomma ej allenaast presenter, han gifvit, utan också för betalning för smärre poster t. ex. en klase bananer 1.50, 8 månaders tid \$40.00 i månaden, 29 cent för puder o. s. r.

— Ytterligare 2 elevatorer byggas i Indian Head.

— Uppblusen. Mr. Scholes, den unge Toronto roddaren, som i England besegrade alla komman-do och vann titeln "Champion amateur of the world" rönste ett mycket stort resultat mottagande vid sin hemkomst. Minst 90,000 människor samlades att möta honom trafiken stod still i timal. Stads borgmästare gaf honom en tillmonerad adress och en solid silfver servis.

— Tidig skörd. En mennonite började skära korn invid Plum-croft den 23 dennes.

— Dyrbart. Sidney strejken, som slutade utan att arbetarne vann det ringaste kostade \$1,000,000, hvaraf bolagets förlust var \$750,000 och arbetarnes \$25,000.

— North Cyross municipali- tet, i hvilket Carberry ligger, röste mot "local option", d. v. s. krognens stängning på majori- tetens begäran.

— C. P. R. s bana från Sudbury till Toronto kommer att kosta \$8,000,000, af hvilka \$2,000,000 skola användas på 58 mil.

Nitro personer köpte utställ- ningsbiljetter till utställningen i Winnipeg, i Edmonton och Strath- cona.

— Dödad. En bromsare, Mc Vully, i tjänst hos C. N. R. bolaget, döddes under vaxling vid koldockorpus.

— Hornstenen till ett \$20,000 sjukhus lades i Moose Jaw.

— En galizier Ormfry Tokaryk, hängde sig omkring 17 mil öster om Rosthern. Hans hustru hade dömts till 3 månaders fängelse för snatteri, och detta tog honom allt för djupt.

— Beridna polisen skall undersöka ett mordtryck, kommande från Hatchet Lake, 800 mil norr om Prince Albert.

— Tågmasteren John Bremner, som lyckades göra sig osynlig under rättsgången mot Wilcox, har nu häktsats för mottagande af \$600 hvilka han visste vara stulna.

— Privy Council i England har nyligen yttrat sig angående den viktiga frågan huruvida Canadas regering har rätt att minska riksdagsmännens antal, då befolkning- en sjunker. Detta var fallet med New Brunswick.

— Domaren Winchester har börjat sina undersökningar angående de arbetslösa Italianerna i Montre- al. Det visade sig därvid, att en italiensk agent förtjänade minst \$15,000 om året, dels från C.P.R. bolaget och dels genom afgifter från de invandrade.

— Vilt sågdes vara synnerligen rikt i år, särskildt i Territorierna, där präriehöns sanna skydd bland de skogsrädda småkullarne.

— Geo. Gee hängdes i Wood- stock, N.B., den 22de ds. Han mördade en kusin i ett anfäll af svartiska den 13de Mars. Rättsvisan solver ej i detta land.

— John Pippin tog sig för att bita ett stycke ur Donaldsons näsa i Fort William. Domaren tyckte detta vara alltför näsivt samt förtjänande minst två års fängelse.

Kriget.

Rysarna drivas långsamt men säkert från sina ställningar. Den 19 ds. egde en härdnackad strid rum vid Chi-floren, i hvilken rysarna drevs från sina löpgrävar med en förlust af 10,000 man. Japanernas förlust var 424.

En annan svårare fäktning egde rum i söndags den 24, då japaner- ne fördrovo ryssarne från Tashi Choa, de senare förlorande 2,000 man.

General Kuropatkin såges er- känna sig utmattad, men vill ej gärna retirera, innan Port Arthur fallit.

Vladivostok skvadronen har åter börjat sina härjningar på Ja- pans och Koreas kuster, hvarjämte den sänkt ett engelskt fartyg, Knight Commander, hvilket be- lanns lastadt med krigsmaterial för Japan. Besättningen tog e- mellertid från båten, innan den sänktes.

England protesterade allvarligt mot ryssarnes framfart i Koda Halvet och fick det löftet, att de skola hålla sig i skinet för fram-tiden.

Äfven i Finska viken halva lar- tyg stoppats af ryska krigskepp för undersökning.

De båda stridandes rörelser öf- verskyggades under några dagar af det lilla intresse, som väcktes ge- nom ryska krigsflottans rörelser i Röda Halvet och Suez-kanalen, hvarst de ej endast stannat och undersökt utan äfven lagt beslag på engelska och tyska postbåtar. England var i högsta grad upp- rördt och det såg ut som om det skulle bli för öroligheter på närma- re håll. Ryssland lika väl som andra makter har naturligtvis rättigt- het att söka efter kontraband, men det är fräga huruvida ett ej måste ske enligt svenska internationella lag- ar. Englands protest har emel- lertid för tillfället afstannat allt godtyckligt ingripande i postförin- gen, och saken torde väl ordnas till allas belåtenhet.

— Två olyckshändelser inträffade i Cypress River, Man., i söndags. Jas. Fraser dränkade under bad- ning, och en tolv-årig gosse sköt i- hjal sig af våda.

— En hotande strejk å Grand Trunks telegrafisters sida har af- vänts genom bolagets villighet att låta tvistepunkterna bedömas af gode män.

UTSTÄLLNINGEN

öppnades i tisdags med öfliga cere- monier. En frukostmiddag gafs af direktörerna, vid hvilken tal hölles af Hon. Mr. Sifton, Mr. Roblin, Sir Wm. Van Horne och Mr. Syd- ney Fisher. Af dessa tal förtjänar Sir Williams största uppmärksam- heten; det var kort och rakt på sak. Han protesterade, att Winni- peg inom 30 a 40 år skule bliwa Canadas största stadt, stödjande sitt påstående på det faktum, att, då endast 1/2 million människor kun- nat byggas upp staden till dess nu- varande ställning, hvad skulle ej ske, då landets befolkning blef 5 millioner eller mer.

PARLAMENTET.

— Affärerna diskuteras med sam- ma smiglikhetede hastighet, som hittills utmärkte denna session. In- rikesdepartementets stat genom- gick, hvarunder de konservativa måste erkänna, att nuvarande me- toder voro bättre.

— Lord Dundonalds uttalande har gifvit anledning till bifliga meningssbyten.

— Hon. Chas. Fitzpatrick nödgas an en gång offentligt förklara, att han ingalunda ämnade bliwa chef för Grand Trunk Pacific ryska bransch.

— Extra staten för 1905 fram- lades i måndags. Den uppgår till nära \$12,000,000. Följande sum- mor hafva anslagits till publika byggnader för västerns behof: \$25,000 för Brandon; \$10,000 för Selkirk; \$40,000 för militärbarack i Edmonton; Calgary, postkontor \$15,000; Prince Albert \$50,000; Re- gina \$60,000; bro vid Battleford \$10,000; bro vid Shellmouth öfver Assiniboine \$10,000; telegraf Led- mont till Athabasca Landing \$33,500; anslag till Nordväst rege- ringen för skolor etc. \$404,000. Rikligt öfverenskommissell mellan partierna kommer sessionen möjligen att afslutas inom två veckor, de konservativa hafvande tröttat på sitt jobberi.

Utlandet.

Den berätkade ryske inrikesmini- stern von Plehve, en af det ryska bobrikofsystemet förmästa stöt- telpinne, har på ett våldsamt sätt, likt hans "finske" kamrat" kamrat fallit ett offer för sitt eget system. Från St. Petersburg meddelas att under sin färd till Östersjö station- en, en jude kastade en bomb un- der hans vagn, som slets i trasor och såväl ministern som hans kusk döddes på fläcken. Det förljupes senare, att attentatsmannen skall halva varit en finne.

Tragedien utspelades på Zalaz- kowski Prospekt, en mycket starkt trafikerad plats. Bomben kastades med förljrig säkerhet och hastar- ne hunno endast springa ett litet stycke förrän de stupade.

Tsaren blef aldeles förtviflad när han mottog underrättelse.

— Konung Christian IX har kommit tillbaka från sin tyska re- sa återställt till helsan.

— Slakteristrejken i Chicago. Efter att hafva försökt få ägar- ne af de stora fabrikerne att gå in på deras fordringar, äro arbetarne fortfarande sysslösa. Arbetare halva importerats i tusental. Ore- ligheter halva som vanligt börjat och flere människolik spilt. Fa- brikägarna ämna göra allt för att få männen att underhandla om fred på hyggliga villkor.

— Ändtligen har Mrs. Maybrick, som i 15 år smäktat i ett engelskt fängelse, för att hafva förgiftat sin man med arsenik, frigifvits. Hennes sak har varit föremål för vidsträckt uppmärksamhet, enär bevisen mot henne voro ytterst svaga.

— Tsaren väntar med stor otä- lighet en arvinge, hvilken alla rys- sar hoppas må bliwa en son.

— Grymheterna i Armenien. Tur- karne berättas halva börjat sina förföljelser mot de kristna armeni- erna, otvivelaktigt frågande för- del af det pågående kriget, då både England och Ryssland halva annat att göra än att vaktat turken. 6 byar äro rapporterade förstörda med alla dess manliga invånare.

— En annan stor strejk har ut- brutit i Massachusetts, där 30,000 bomullspinare nedlade arbetet på grund af lönesänkning.

CANADIERN PERRY ER- HÖLL FÖRSTA PRISET.

Vid de vidtberömda skjutafäll- narna i Bisley, England, tillföll H. M. Konungens pris skarpskytten Perry från Vancouver, som på 1000 yards lyckades få 47 poäng af 50. Han sköt 7 prickar och 3 i tre ringar. Hans seger var föremål för den höligaste tillfredsställelse i England och han kommer nog att firas i Vancouver. Priset själt är ingalunda att förakta: en finare guldmedalj och skyttemärke af guld, samt \$1,250 i kontanter. Han sköt 10 poäng bättre än den som 1903 vann samma pris.

LEKTOR P. WALDENSTRÖM håller föreläsning i den gamla is- ländska kyrkan, hörnet af Nena st. och Pacific ave., fredagskvällen den 3 aug. kl. 8 öfver ämnet: "Sverige, dess borgerliga, religiösa och politiska förhållanden." Inträdesaf- giften blir 25 cents. Denna föreläs- ning kommer utan tvivel att bli- va mycket intressant äfven för den som göra anspråk på att kunna dessa svenska förhållanden. Sön- dagen den 7 preklar lektorn i samma kyrka. Kl. half elva i m. — kom ihåg tiden — och kl. 7 e. m. Dörrarna öppnas en half tim- ma före mötetiden och alla scan- dinaver äro inbjudna att vara med.

Missionsmötet börjar i Missions- kyrkan med predikan nästa fre- dagskväll kl. 8 e. m. På lördags- förmiddagen kl. 9 samlas Förbun- dets delegater till årsmöte och på kvällen kl. 8 hålles predikan. På söndagen hålles möten på vanliga tider både i staden och i Louise- Bridge. Bland andra predikanter kommer äfven pastor C. V. Dow- man från Minneapolis att närvara.

— Mr. Drewry har enligt förly- dande nedlagt \$90,000 på sitt bryg- geri för att göra det så modernt som möjligt. Under sådana för- hållanden torde det vara omöjligt att få billigt öl i den här stads.

— Winnipeg Coffee House har i- gen sålts, andra gången inom en månad. Mr. John M. Chisholm förtjänade \$7,500 på affären.

— Anbud å entreprenad af det nya postkontoret skola införas med det snaraste.

— Vid stadsfullmäktiges sam- manträde i fredags den 22 beslöts emellertid gifva Canadian Northern bolaget tillstånd att stänga Broad- way mellan Main street och Red River med vilkor, att bolaget lägger en ny gata och betalar staden \$30,000.

— Wm. May, en älderstigen i d. lokomotivföretag vid C.P.R. öfver- kördes och döddes i söndags mor- se- af ett Canadian Northern tåg i St. Boniface.

— Liket af hvad tros en engels- man upplöt i måndags utanför Norwood.

— En Wm. Brownlee fälldes att böta \$100 för skynlig behandling af sin 95 år gamla mor.

— En negrinna vägnade 680 lbs. finnes på utställningsplatsen.

— Mr. Adolf Lundgren af Scandi- navia besökte staden i tisdags. Han berättar, att de goda Scandi- navierna gno på med odling af sina fatnar, samt att den nya sta- tionen Clanwilliam har bidragit mycket till koloniens bättnad.

— Ett par af de pålar, som å Selkirk avenyen uppbära elektriska ledningsträden för spårvagnsdriften brötos ned i måndags och åstad- kommo en hindring i trafiken. Skad- an var reparerad i tisdags.

— En schack-turné pågår under utställningen. Ingen af de skandi- naviska bjässarne synes deltaga.

— En mängd fruktbutiker och cigarett-försäljare halva börjat hålla öppet om söndagarna, hvil- ket ej borde tillåtas.

SEALED TENDERS addressed to the undersigned, and endorsed "Tender for Heating Immigration Hall, Winnipeg, Man."

Plans and specification can be seen and forms of tender obtained at this Department and at the office of Mr. J. E. Cyr, Clerk of Works, Examining Warehouse, Winnipeg, Man.

Persons tendering are notified that tenders will not be considered unless made on the printed form supplied, and signed with their actual signatures.

Each tender must be accompa- nied by an accepted cheque on a chartered bank, made payable to the order of the Honourable the Minister of Public Works, equal to ten per cent. (10 p.c.) of the amount of the tender, which will be forfeited if the party tendering declines to enter into a contract when called upon to do so, or if he fail to complete the work contracted for. If the tender be not accepted the cheque will be returned.

The Department does not bind itself to accept the lowest or any tender.

By order,
FRED. CELINAS,
Secretary and Acting Deputy Minister,
Department of Public Works,
Ottawa, July 21, 1904.